

۴۳۰۵۱۱۷

معماری دیروز در آینه امروز

(جستاری در پیوند سنت و مدرنیته با تکیه بر اندیشه های

صدرای شیرازی)

زینب سلیمانی شیجانی

مژگان خاکپور

NAGHOOS
PUBLICATION

سرشناسه	سلیمانی شیجانی، زینب - ۱۳۶۷.
عنوان و نام پدیدآور	معماری دیروز در آینه امروز (جستاری در پیوند سنت و مدرنیته با تکیه بر اندیشه های صدرای شیرازی) مولفین زینب سلیمانی شیجانی، مژگان خاکپور
مشخصات نشر	تهران: ناخوس، ۱۴۰۱.
مشخصات ظاهری	۱۱۰ص: مصور، جدول
شابک نسخه چاپی	978-600-473-458-5
وضعیت فهرست نویسی	فیبا
یادداشت	کتابنامه: ص. ۱۰۵-۱۱۰.
موضوع	جستاری در پیوند سنت و مدرنیته با تکیه بر اندیشه های صدرای شیرازی
موضوع	صدرالدین شیرازی، محمد بن ابراهیم، ۹۷۹-۱۰۵۰ ق -- معلومات -- معماری
موضوع	Sadraddin shirazi, Mohammad ebn Ebrahim -- Knowledge -- Architecture
موضوع	معماری و فلسفه -- ایران
موضوع	Architecture and Philosophy -- Iran
موضوع	معماری اسلامی -- ایران
موضوع	Islamic Architecture -- Iran
رده بندی کنگره	NA۱۴۸۰:
رده بندی دیویی	۷۲۰/۹۵۵:
شماره کتابشناسی ملی	۸۸۶۵۳۹۸:

برای خرید Online به آدرس زیر مراجعه کنید:

www.naghospress.ir

انتشارات ناخوس

نام کتاب	معماری دیروز در آینه امروز
ناشر	(جستاری در پیوند سنت و مدرنیته با تکیه بر اندیشه های صدرای شیرازی)
مؤلف	انتشارات ناخوس
چاپ اول	زینب سلیمانی شیجانی، مژگان خاکپور
تیراژ	۱۴۰۱:
چاپ و صحافی	۵۰۰ جلد
ناظر چاپ	نقشینه
قیمت	یاسمن تجملی محدث
شابک	۵۰۰,۰۰۰ ریال
ISBN	۹۷۸-۶۰۰-۴۷۳-۴۵۸-۵
	978 - 600 - 473- 458- 5

کلیه حقوق برای سرمایه گذار محفوظ است. تکثیر تمامی یا قسمتی از این اثر به صورت حروفچینی یا چاپ مجدد، چاپ افست، پلی کپی، فتوکپی و انواع دیگر چاپ ممنوع است و پیگرد قانونی دارد.

انتشارات ناخوس

خیابان انقلاب ابتدای وصال شیرازی ساختمان شماره ۷ طبقه اول

تلفاکس: ۶۶۴۷۸۹۵۸ - ۶۶۴۷۸۹۵۷ - ۶۶۹۶۵۳۹۱

فهرست

چکیده	۹
مقدمه	۱۱
فصل اول: آنچه از صدرا می توان آموخت	۱۳
انزوای هویتی و فرهنگی معماری سنتی	۱۳
شناخت ملاصدرا	۱۷
ریشه های فکری صدرا	۲۷
نحوه تلفیق تفکر مدرن و سنتی در حکمت صدرا	۳۲
شناخت	۳۳
تلفیق عقل و شهود	۴۲
فصل دوم: تاویل نظریات ملاصدرا در معماری	۴۷
تاویل نظریات ملاصدرا در معماری	۴۷
شناخت معماری	۴۸
وجود و ماهیت معماری	۵۰
هدف معماری	۵۲
شناخت معماری سنتی از دیدگاه حکمت متعالیه	۵۷
بررسی بعد وجودی معماری سنتی	۵۹
نقش امر قدسی و الگوهای ازلی در بعد وجودی معماری سنتی	۶۱
حضور الگوهای ازلی در معماری سنتی تبلور بعد وجودی معماری سنتی	۶۵
تلفیق	۶۶
فصل سوم: تجلی سنت در مدرنیته	۶۹
معماری تجلی حضور	۶۹
فصل چهارم: ارکی تایپ ها تصدیقی بر اصالت وجودی در معماری	۸۱

- بہشت گمشده..... ۸۱
- گذار قدسی..... ۸۵
- ماندالا..... ۹۵
- تبلور آرکی تایپ ها در معماری..... ۱۰۱
- اصالت در هویت معماری..... ۱۰۲
- منابع فارسی:..... ۱۰۵
- منابع لاتین:..... ۱۰۹

www.ketab.ir

چکیده

کم‌توجهی به ریشه‌های معماری معاصر ایران، موجب بیگانگی معماری کنونی با بنیادهای مفهومی آن بوده است و از سویی به‌کارگیری مفاهیم بنیادین معماری سنتی، به‌تنهایی پاسخگوی نیازهای زندگی امروز نیست. اما با تعمق در معماری سنتی ایرانی، اصول و تفکر ویژه‌ی مستتر در حکمت اسلامی ایران هویدا می‌گردد. به‌نظر می‌رسد با شناخت و تلفیق این اصول با ضرورت‌های زندگی امروز، علاوه بر حفظ ارزش‌های معماری سنتی ایرانی، می‌توان به رویکردی نو برای طرح معماری دست یافت. تدقیق در فلسفه حکمت متعالیه‌ی ملاصدرا، به‌منظور بررسی ساختار معماری اسلامی ایرانی، دستمایه‌ی این تحقیق می‌باشد. رساله در پی پاسخ به این سوال است که آیا می‌توان پیوندی مشابه آنچه که ملاصدرا میان حکمت باستانی ایران و حکمت عقل‌گرای مشا ایجاد کرده است را میان مفاهیم معماری سنتی ایران و معماری عقل‌گرای مدرن ایجاد کرد؟ این پژوهش با روش پژوهش ترکیبی تفسیری-تاریخی و توصیفی انجام پذیرفته و درزمره تحقیقات کیفی قرار دارد. داده‌های آن، از مطالعات اسنادی و مشاهدات غیر مشارکتی به‌دست آمده است. این تحقیق با بررسی اصول فکری حکمت متعالیه، در سامانه‌ی جست‌وجوی ساختارگرایی با محوریت تأثیر تفکر فلسفی در معماری، انجام پذیرفته است. نتایج تحقیق حاکی از آن است که با توجه به نظرگاه ملاصدرا و اصل اصالت وجود، می‌توان هدف اصلی معماری را ایجاد ارتباط میان مخاطب و عالم معنا، به‌منظور توجه انسان به وجود مطلق قرار داد. دستیابی به این هدف از طریق به‌کارگیری اصولی همانند الهام و استعاره، تجلی نور و تجلی کثرت در وحدت که ریشه در حکمت متعالیه داشته -و تبلور این ویژگی‌ها در کهن‌الگوهایی نظیر گذار قدسی، بهشت گمشده، ماندالا و... در معماری سنتی ایرانی مشاهده شده- است، ممکن می‌گردد.